

XIII Wyprawa Mostowa Oddziału Warszawskiego ZMRP do d.krajów Habsburgów

Most na A2 przez dolinę Lavant k. Wolfsbergu w Karyntii (1981 i 2007 r.)

Kolejna Wyprawa Mostowa (29.05-10.06.2011 r.) była wyprawą szczególną. Nie dość, że była 13-tą, to jeszcze trwała 13 dni i wzięło w niej udział 13 uczestników. Liczba ta okazała się w tym przypadku szczęśliwą. Szczęściem było także to, że po ostatnich złych doświadczeniach z firmą, która przez lata zapewniała nam obsługę tras naszych Wypraw, sięgnęliśmy do sprawdzonego przez Oddział Małopolski organizatora i cicerone – Franciszka Brodzkiego – prowadzącego w Czechowicach-Dziedzicach firmę Anitour. Był to strzał w „10”-tkę.

Tym razem za sugestią kol. Włodka Bielskiego (głównego organizatora Wyprawy) i kol. Marka Czerwca wybraliśmy się na „bliską zagranicę”. Trasa Wyprawy wiodła z Warszawy przez Czechy (Hradec Králové, Ústi n.Łabą, Kralupy, Praha, Kutná Hora, Poděbrady, Karlstejn, Žampach, Stádlec, Kotelnica, Písek, Podolsko, Bechyně, České Budějovice, Český Krumlov), Austrię (Salzburg, Hüttau, Kremsbrücke, Völkermarkt, Wolfsberg, Graz, Edelsbach, Wiedeń), Węgry (Nagyrákos, Hévíz, Keszthely, Tihany, Veszprém, Köröshegy, Budapeszt, Dunaújváros, Dunaföldvár, Szekszárd, Baja, Kalocsa, Esztergom) i Słowację (Komárno, Bratislava).

Mosty Pragi i Budapesztu są powszechnie znane i rozpoznawalne, dlatego też nie będziemy ich tu przedstawiać. Oglądane jednakże z pokładu statku dostarczyły dodatkowych wrażeń estetycznych i pozwoliły na dokładniejszą ocenę ich rozwiązań technicznych. Obowiązkowo wizytowaliśmy również znane - nie tylko wśród mostowców - obiekty takie jak podwieszony most Mariański w Ústi n.Łabą – uznany za jedną z 10 najciekawszych w świecie budowlani lat 90., podwieszony most autostradowy przez Łabę w Podiebradach, stalowy most łukowy Žďakov w Kotelnicy nad Wełtawą o rekordowej rozpiętości 330 m, kratowy most kolejowodrogowy w Baja, z oryginalnym obustronnym podwieszeniem pomostów drogowych z 1989 r., „trudny” most między Esztergom a Štúrovem na Dunaju, po zniszczeniach wojennych otwarty dopiero w 2001 r. oraz piękny most łukowy Apollo w Bratisławie, nominowany w 2006 r. jako jedyny most europejski do prestiżowej nagrody ASCE. Podziwialiśmy nowe i stare mosty w innych, czasem mało popularnych lub trudno dostępnych miejscach. Zaliczyć do nich należy kolejowe mosty kamienne z przełomu XIX i XX w. w Žampach (najwyższy w Czechach, 42 m) i koło Křištofovo Udoli, oryginalny łukowy most żelbetowy w Kralupach z 1928 r., most wiszący z I połowy XIX w. w Stádlecu przez Lužnice, wcześniej w Podolsku, skąd był przeniesiony w związku z budową zapory, najstarszy w Czechach gotycki most kamienny w Pisku z XIII w., imponujące żelbetowe mosty łukowe nad Wełtawą w Podolsku o rozpiętości łuku 150 m i przez Lužnice w Bechyně.

W Austrii oglądaliśmy głównie wielokilometrowe estakady na autostradach A10 i A2 na ponad 100-metrowych podporach, doskonale wpisane w otaczającą je przyrodę (w Hüttau, Kremsbrücke i Wolfsbergu). W Salzburgu uwagę zwróciła nowoczesna w kształcie kładka dla pieszych przez Salzach, a w Grazu sztuczna wyspa Aiola na rzece Mur z dojściem do niej po obustronnych kładkach - zbudowana w 2003 r. z okazji nominacji miasta na Europejską Stolicę Kultury. Zwiedziliśmy też największy obiekt zbudowany w całości z prefabrykowanych elementów fibrobetonowych superwysokiej wytrzymałości (C 165/185) w Völkermarkt. Niespodziewaną atrakcją okazała się wizyta w prywatnym muzeum mostów w Edelsbach, które prowadził miejscowy, nie wykształcony w tej materii, fanatyk mostownictwa. Jego własnoręcznie wykonane modele znanych i mniej znanych konstrukcji mostowych budziły nie tylko niedowierzanie ale i powszechny podziw. W Wiedniu najsłynniejszym mostem jest trzeci z kolei w tym miejscu Reichsbrücke, który zwiedziło - nie tylko z zewnątrz - dwóch

najbardziej zapalonych mostowców. Interesująca jest też konstrukcja jednopylonowego mostu podwieszonoego na linii metra, wzniesiona zaledwie w ciągu roku.

Węgry zaimponowały zbudowanymi w ostatnim dziesięcioleciu przez Dunaj mostami łukowymi i podwieszonymi (Dunaújváros, most św.Ludwika k. Szekszárd i Megyeri) oraz długimi niemal 2-km estakadami kolejowymi i autostradowymi: Nagyrákos i Köröshegy. Pierwszy na Węgrzech most typu extradosed z 2004 r. na skrzyżowaniu autostrad M7 i M70 k. Letenye, z braku dojazdu, oglądaliśmy tylko z okien naszego busu.

Dodatkową, nie mostową atrakcją Wyprawy były: zwiedzanie kopalni srebra i starej mennicy w Kutnej Horze, zamku Karola IV w Karlszteinie, zamku Rožmberków w Czeskim Krumlovie, pałacu Schönbrunn w Wiedniu, opactwa benedyktynów w Tihany, bazyliki w Esztergom oraz kąpiel w największym europejskim jeziorze termalnym w Hévíz. Były też dwa wieczory z degustacją win: słowackich w Sv.Jurze oraz austriackich na Grinzingu – zielonej dzielnicy Wiednia. Tam też podsumowaliśmy naszą Wyprawę, wręczając upominki zasłużonym organizatorom oraz zwycięzcy konkursu z wiedzy mostowej wśród nie-mostowców.

Dolní Svatá – najstarszy żelbetowy (1912 r.)

Bistra n.Izerą – drewniany zadaszony (1922 r.)

Kładka wisząca n.Izerą w Benešov (2002 r.)

Wiadukt Novina k.Křištofovo Udolí (1900 r.)

Most Mariański w Ústí n.Łabą (1998 r.)

Most Beneša n.Łabą (największy w 1936 r.)

Most Masaryka w Kralupach n. Wełtawą

Most autostradowy – Podiebrady (1990 r.)

Žampach – najwyższy most kamienny (1899 r.)

Most dr Beneša w Štěchovicach (1939 r.)

Most Žďakov k. Kotelnicy n. Wełtawą (1965 r.)

Most przez jez. Jordan k. Taboru (1990 r.)

Stádlec – wiszący (przeniesiony z 1848 r.)

Bechyně – żelbetowy drogowo-kolejowy (1928 r.)

Żelbetowy w Podolsku n. Weltawą (1942 r.)

Pisek – najstarszy most gotycki (XIII w.)

Czeskie Budziejowice – kładka wstęgowa (2002 r.)

Salzburg – kładka Makarta (2001 r.)

Hüttau – most Larzenbach na A10 (1979 r.)

Kremsbrücke – most Krems na A10 (1980 r.)

Most na A10 w Karyntii

Völkermarkt – z elementów fibrobetonowych (2010 r.)

Atrakcja Grazu – sztuczna wyspa na rz. Mur

Muzeum w Edelsbach – jeden z modeli

Wiadukt kolejowy w Nagyrákos (2001 r.)

Wiadukt autostradowy Köröshegy (2006 r.)

Most Pentele k. Dunaújváros (2007 r.)

Most Beszédes József w Dunaföldvár (1951 r.)

Most św. Ludwika na Dunaju k. Szekszárd (2002 r.)

Most kolejowo-drogowy w Baja na Dunaju (1909 r.)

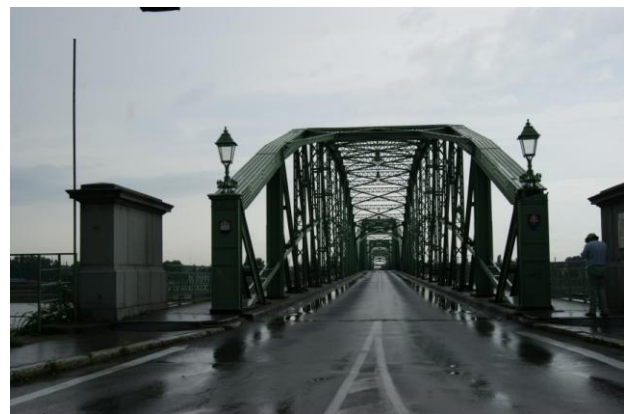
Most Megyeri k. Budapesztu na Dunaju (2008 r.)

Mosty budapeszteńskie nocą

Esztergom - most konfliktu na Dunaju

Komárno – most graniczny im. Elżbiety (1892 r.)

Nový most (d. SNP) w Bratysławie (1972 r.)

Most Apollo w Bratysławie (2005 r.)

Wiedeń – trzeci Reichsbrücke z 1980 r.

Wiedeń – podwieszony na linii metra (1997 r.)

Grupa Wyprawowiczów w komplecie na tle wiaduktu Köröshegy (Węgry)